

Filiala, posvčena Mariji 7 žalosti.

Orientacija pravilna. Cerkev stoji na griču v n.v. 341 m.

Literatura in viri: Farna kronika;

Cerkev sestavljajo: pravokotna ladja, kateri sta v vzhodnem delu simetrično prizidani 3/8 zaključeni kapeli, sledi enako visok in širok 3/8 zaključeni presbiterij, kateremu je na jugu prizidan prizmatičen zvonik, na severu pa pritlična zakristija. Gradnja je kamentna, ometana (obrižgana); strehe: sedlasta, strešasta, škriljeve; Zakristijska strešasta, opečna; Zvonikova osemstrana, konveksno piramidasta, škriljeva. Cerkev je srednje velika stavba, katero obdaja razen na jugu visoka eskarpa, opremljena s kameniti mi stebri, katere krasi pred fasado stilizirane vaze.

Zunanjščina: Ladjo in kapeli opasuje pristrešen tlani zidec, ter preprost fabion, sicer je stavba nerazčlenjena, Glavni portal je pravokoten, ušesast, profiliran. Njegovo gredo krasi pravokotna polja s konkavno posnetimi ogli in štirilistne rosete. Preklada je profilirana ter nosi segmentni krili in v sredini srce ŽMB s križem in 7 meči, izdelano v reliefu. V osi fasade je nad portalom ležeče pravokotno okno z ušesastim okvirom. Severna ladjina stena ima pp okno z ušesastim okvirom in profiliran, ušesast, pravokoten portal s preklado. Severna kapela ima pp okni v poševnicah. Južna ladjina stena in kapela so enako komplicirane, le da ima ta kapela v zapadni steni školjkasto zaključeno nišo z baročno leseno plastiko Pieta, ki pa je oblečena. Zvonik ima neznatni talni zidec, bb robu lizene, sicer pa je nerazčlenjen, poživljajo ga le pp okni v pritličju in nadstropju, kjer s-o nekdanja vhodna vrata predelana v okno, ohranjena pa je še sled nekdanjih dohodnih stopnic, ter enojne, renesančno členjene zvonove line.

~~Zvonik zaključeno~~

Zvonik zaključuje profiliran venčni zidec. Zvonik ima pristrešen talni zidec, pp okno v južni in severni podolžnici ter okroglo lino v zaključnici. Nerazčlenjena zakristija ima pravokoten portal z kvadratasto nadsvetlbo v severni steni.

Notranjščina: Tlak je kamenit, deloma črno(lapor)-bel(marmor). Emporaje zidana, počiva na loku in križnem oboku. Nanjo vodijo stopnice z desne a. Ladjo členita 2 para pilastrov ter oproga, ki emporni del ne obteka, pač pa obe kapeli, slavolok in presbiterij. Obok ladje je ~~banjast~~ banjast, presbiterija in kapel banjast, s tristiranim zaključkom. Vsi 3 slavoloki so preprosti, polkrožni. Nadjina traveja ob slavoloku, kjer se stikajo kapeli in presbiterij, je križno obokana. Iz presbiterija vodi na levo pravokoten portal s profilirano preklado v prizidano shrambo z ravnim ometanim stropom; desno pa lep, profiliran ušesast portal z letnico 1736 v križno obokano zvonico-zakristijo. Shramba ima opočen, zvonica kamenit tlak. Vsa notranjščina je beljena, le steno za glavnim oltarjem krasi plava draperija in na slavoloku se nahaja letnica 1824.

Oprava: Glavni oltar je baročno delo iz časa nastanka cerkve. Sestavljajo ga: sarkofagasta menza, v prostor razvita predella ter nastavek iz 3 parov kaneliranih stebrov, golšastega ogredja, ki se v sredi šilasto usločuje in polkrožno zaključene atike, katero nosita 2 voluti. Tabernakelj je iz točase-n. V osrednji niši, katero krona lambrekinasta streha ter ob straneh padajoča draperija, se nahaja Pieta, ob strani med stebri 4 angeli z arma Christi, v atiki Veronika z voluto santo, ob strani 2 angela z arma Christi na ogredju pa 2 angela, ki kleče kažeta ne osrednje skupino. Oltar je lesen, marmoriran, pozlačen. Tabernakelj je bel. Oltar je kvalitetno ~~delo~~ baročno delo iz ca 1740 ter je bil l. 1858. repariran od vojniškega mizarja Martina Spielerja za 380 glđ. Lepi so tudi originalni pločevinasti svečniki, medtem ko je večna luč klasicistična.

Stranska oltarja sta enaka. Tvorijo jih: lesena menza, precejširši p odstavek, volutasto v prostor razvita predella, nastavek, kjer nosita para slopov in stebrov golšasti kos ogredja ter ploskovno razgibana atkia z velikima stranskima volutama, katero zaključuje baldahin s padajočo draperijo, krona pa cvetna vaza. V nastavku levega oltarja je slika, o. pl., v razgibanem okviru, ki predstavlja "Jožefa z detetom". To sliko je l. 1858. popolnoma preslikal Spillerjev učenec Peter Robič, tako da originalni več spoznaven. Ob strani slike sta kipa Joahima in Ane, v atiki pa kleči Janez Krstnik v gloriji oblakov in žarkov. V desnem oltarju je v nastavku ekspresivna Deizisna skupina, v atiki pa doprsni BO s sv. Duhom v gloriji oblakov in ~~žarkov~~ žarkov. Tabernaklja sta bela, iz l. 1858., ko so oltarja obnovili (Spiller in Robič). Oltarna nastavka sta kvalitetni baročni deli iste roke kot glavni ohtar. Svečnike je posrebril istega leta, kot sta bila oltarja obnovljena, za 64 gld konjiški pasar Ferdinand Kager. Prižnica je preprosto delo iz l. 1858. Je izdelek mizarja M. Spillerja. Križev pot, pp, opl, precej velik, srednje kvalitete, je primer jožefinskega križevega pota iz konca 18. stol. Je precej lediran. Orgeljska omara je tipičen primerek baročnih preprostejših orgelj iz sredine 18. stol. Krasi jih akantus in mreža. Mehанизem sta izdelala l. 1873. Franc Naraks in Ignacij Oblak za 300 fl.

Oprema: Stekljeni lesteneč košaraste oblike je glazutassko delo iz l. pol. ali sredine 19. stol.

V zakristiji je omeniti Baročno omaro in pločevinasto vetrovno svetilko. Vse ostalo je v cerkvi, shrambi in zakristiji bp.

Zvonik: Je enotne gradnje in cerkvi kasneje dozidan. Zvon je gotski, zgoraj ima napis: X~~MARIJAX~~ MARIA HILF UNS, UNS HITT... 1489 O REX GLORIE VENICUM PACE. Zvon je bil prvotno pri farni cerkvi. Krasi ga zelo mali relief Jurija, ko ubija zmaja in Križanega.

Podstrešje: Cerkev je enotne gradnje. Oboki so kameniti. Zvonik in shramba sta kasnejša dozidka.

Resume: Po tradiciji sta stala tukaj prvotno cerkev sv. Janeza na Kamnu, ki pa se je pozneje preimenovala v Marijino in se kot taka omenja že l. 1676. Sedanje stavba je bila zgrajena l. 1736. in l. 1743. posvečena. Zvonik so prizidali nekoliko kasneje, vendar pred l. 1784., ko so popravljali njegovo streho. Deset let kasneje so ga morali celo nekoliko znižati, ker ga je poškodovala streha. Po letnici na slavoloku sodeč, je bila cerkev l. 1824. obnovljena, shramba pa ji je bila prizidana šele v 2. pol. 19. stol.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana,

Ostalo:

J. Curk: Celjska topografija, rkp., str. 6, 6° (zapiski 1960) v
(Šentjur)